

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

12.09.2023

Lēmums Nr. 4-02/74/2023
Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras
piemērošanu

Adresāts, plānošanas dokumenta izstrādātāja:

Bauskas novada pašvaldība, reģistrācijas Nr. 90009116223, juridiskā adrese: Uzvaras iela 1, Bauska, Bauskas novads, LV-3901, e-pasts: pasts@bauska.lv (turpmāk – Izstrādātāja).

Plānošanas dokumenta nosaukums:

Bauskas novada teritorijas plānojums (turpmāk – Teritorijas plānojums).

Izvērtētā dokumentācija:

Bauskas novada pašvaldības 2023. gada 15. augusta vēstule Nr. BNP/2023/10.3/1491/N “*Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru*”, 2023. gada 15. augusta iesniegums “*Par Bauskas novada teritorijas plānojuma izstrādi*” (turpmāk – Iesniegums), Bauskas novada pašvaldības domes 2023. gada 26. janvāra lēmums Nr. 52 (protokols Nr. 2, 10. p.) “*Par Bauskas novada teritorijas plānojuma izstrādes uzsākšanu*” (turpmāk – Lēmums) un tā pielikums “*Darba uzdevums Bauskas novada teritorijas plānojuma izstrādei*” (turpmāk – Darba uzdevums), Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldes (turpmāk – Dienests) 2023. gada 14. jūlija vēstule Nr. 11.2/AP/8059/2023 “*Nosacījumi Bauskas novada teritorijas plānojuma izstrādei*”, Veselības inspekcijas 2023. gada 21. jūnija vēstule Nr. 2.4.9.–10/102 “*Nosacījumi teritorijas plānojumam*” un Dabas aizsardzības pārvaldes Pierīgas reģionālās administrācijas (turpmāk – DAP administrācija) 2023. gada 9. augusta vēstule Nr.4.8/4876/2023–N “*Par ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību Bauskas novada teritorijas plānojumam*”.

Plānošanas dokumenta Izstrādātājas viedoklis:

Teritorijas plānojumam nav nepieciešams veikt stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu (turpmāk – Stratēģiskais novērtējums), pamatojot ar šādiem argumentiem:

- 1) Teritorijas plānojuma risinājumi tiks izstrādāti, ņemot vērā Bauskas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju līdz 2035. gadam (turpmāk – Stratēģija)¹, t.sk. tajā ietvertu telpiskās attīstības perspektīvu, kā arī Bauskas novada attīstības programmas 2022. – 2028. gadam

¹ Pieejama: https://geolativija.lv/geo/tapis#document_23715 (skatīts 11.09.2023.).

(turpmāk – Attīstības programma)² risinājumus, t.i., plānošanas dokumentiem, kam Stratēģiskais novērtējums ir veikts.

- 2) Teritorijas plānojuma risinājumi tiks izstrādāti, nodrošinot esošo un plānoto īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (turpmāk – ĪADT), tostarp *Natura 2000* teritoriju aizsardzību un saglabāšanu, ievērojot dabas aizsardzības jomas normatīvo aktu prasības.
- 3) Likuma “*Par ietekmi uz vidi novērtējums*” (turpmāk – Likums) 1. un 2. pielikuma darbību, kuras nav identificējamās Teritorijas plānojuma pašreizējā izstrādes stadijā, ietekme ticamāk Stratēģiskā novērtējuma procesā būs nepilnīgi novērtējama vai vispār nebūs novērtējama, jo informācija par to norises vietām, apjomu, vides piesārņojumu u.tml. novērtējuma vajadzībām būs nepietiekama. Šādu darbību ietekme tāpat būs vērtējama ietekmes uz vidi novērtējuma procedūrās atbilstoši Likuma un saistībā ar to izdoto normatīvo aktu prasībām.

Faktu konstatācija, izvērtējums, argumenti un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

1. Likuma 23.¹ panta pirmā daļa paredz, ka, uzsākot tādu plānošanas dokumentu sagatavošanu, kam saskaņā ar šo Likumu var būt būtiska ietekme uz vidi, arī uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*), tā izstrādātājs iesniedz kompetentajai institūcijai – Vides pārraudzības valsts birojam (turpmāk – Birojs) – rakstveida iesniegumu. Pirms rakstveida iesnieguma iesniegšanas izstrādātājs konsultējas ar ieinteresētajām vides un sabiedrības veselības institūcijām un iesniegumā pamato nepieciešamību plānošanas dokumentam piemērot Stratēģisko novērtējumu vai iemeslus, kādēļ šāds novērtējums nav nepieciešams. Likuma 23.³ panta 1. punkts noteic, ka Birojs pieņem motivētu lēmumu par to, vai konkrētam plānošanas dokumentam ir nepieciešams Stratēģiskais novērtējums.
2. 2023. gada 15. augustā Birojā saņemta Izstrādātājas 2023. gada 15. augusta vēstule Nr. BNP/2023/10.3/1491/N “*Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru*” Iesniegums³, ar kuru informēts par Teritorijas plānojuma izstrādes uzsākšanu. Atbilstoši Lēmumiem, Iesniegumiem, un Darba uzdevumam:
  - 2.1. Teritorijas plānojums tiek izstrādāts Bauskas novada administratīvajai teritorijai, kurā saskaņā ar Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumu no 2021. gada 1. jūlija ietilpst bijušā Bauskas, Iecavas, Rundāles un Vecumnieku novada administratīvā teritorija. Jaunizveidotajai Bauskas novada teritorijai ir spēkā esoši četri teritorijas plānojumi, pamatojoties uz šādiem dokumentiem:
    - 2.1.1. Bauskas novada domes 2020. gada 30. aprīļa saistošie noteikumi Nr. 11 “*Bauskas novada teritorijas plānojuma grafiskā daļa un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi*”.
    - 2.1.2. Iecavas novada domes 2017. gada 15. maija saistošie noteikumi Nr. 5 “*Par Iecavas novada teritorijas plānojuma grafiskās daļas un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu apstiprināšanu*”.
    - 2.1.3. Rundāles novada domes 2012. gada 26. jūlija saistošie noteikumi Nr. 7 “*Rundāles novada teritorijas plānojums 2012.-2025.gadam*”.
    - 2.1.4. Vecumnieku novada domes 2013. gada 29. maija saistošie noteikumi Nr. 4 “*Par Vecumnieku novada teritorijas plānojuma grafiskās daļas, teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu apstiprināšanu*”.

² Pieejams: https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_23719 (skatīts 11.09.2023.).

³ Biroja reģistrācijas Nr. 4-01/2029.

- 2.2. Teritorijas plānojuma izstrādes mērķis ir veidot pamatu ilgtspējīgai, efektīvai un racionālai novada teritorijas un tās resursu izmantošanai, izvērtēt novada teritorijas attīstībai esošo potenciālu un noteikt tā izmantošanai nepieciešamās prasības un ierobežojumus, radīt labvēlīgus apstākļus uzņēmējdarbības attīstībai un investīciju piesaistei, radīt priekšnoteikumus vides kvalitātes nodrošināšanai, rūpniecisko un vides risku novēršanai, veicināt pakalpojumu pieejamību un optimālu transporta sistēmas funkcionēšanu, saglabāt dabas un kultūras mantojumu, ainavas un bioloģisko daudzveidību, kā arī paaugstināt kultūrainavas un apdzīvoto vietu kvalitāti.
  - 2.3. Plānošanas dokuments tiek izstrādāts saskaņā ar Stratēģiju, cita starpā precizējot Stratēģijā definēto telpiskās attīstības perspektīvu.
  - 2.4. Atbilstoši Iesniegumam plānošanas dokumenta izstrādes laikā netiek plānotas jaunas, līdz šim no ietekmes uz vidi viedokļa neizvērtētas Likuma 1. pielikumā paredzētās darbības. Plānotajai Eiropas standarta platuma dzelzceļa līnijai *Rail Baltica* ir veikta pilna ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra. Citu esošo ceļu pārbūve vai no jauna plānoto transporta infrastruktūras objektu būvniecības ietekme (tie pārsvarā ir Likuma 2. pielikuma objekti) ir vērtēta Stratēģijas un Attīstības programmas Stratēģiskā novērtējuma procedūras ietvaros atbilstoši iepriekšminēto attīstības plānošanas dokumentu detalizācijas pakāpei. Stratēģijas Vides pārskatā⁴ vērtēta arī darbību (Likuma 2. pielikuma objektu / darbību), kuras attiecas uz industriālo teritoriju un uzņēmējdarbības vides infrastruktūras attīstību, ietekme uz vidi.
  - 2.5. Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes Dabas datu pārvaldības sistēmā “OZOLS” pieejamo informāciju Bauskas novada teritorijā reģistrētas vairākas ĪADT, tostarp *Natura 2000* teritorijas: dabas parks “*Bauska*”, dabas liegumi “*Paņemūnes meži*”, “*Īslīce*”, “*Zaļezera purvs*”, “*Skaistkalnes karsta kitenes*”, “*Kalēju tīrelis*”, “*Dūņezera purvs*”, “*Seržu tīrelis*”, “*Vāveres ezers*”, “*Kulšenu avots*” un mikroliegums “*Ozoldārzs*”. Novada teritorijā atrodas arī ģeoloģiskie un ģeomorfoloģiskie dabas pieminekļi “*Jumpravas dolomīta atsegumi*” un “*Bārbeles sērūdeņraža avots*”, aizsargājamie dendroloģiskie stādījumi: Mežotnes “*Vanadžiņu*” dendroloģiskie stādījumi, Pamūšas parks, Vecsaules parks, Jaunmēmeles parks, Lielbērsteles parks, Stelpes “*Grašu*” dendroloģiskie stādījumi, aizsargājamās alejas Mūsas šosejmalas bērzu aleja, Ceraukstes šosejmalas aleja un Iecavas alejas. Teritorijas plānojumā nav paredzētas darbības, kas būtu pretrunā ar ĪADT aizsardzības un apsaimniekošanas prioritātēm, ilgtermiņa un īstermiņa attīstības mērķiem. Teritorijas plānojuma izstrādē, balstoties uz Dabas aizsardzības pārvaldes sniegto informāciju par to, ka Bauskas novadā līdz 2030. gadam tiks veidotas jaunas ĪADT un esošo teritoriju paplašinājumi, tiks ņemtas vērā šīs sagaidāmās izmaiņas ĪADT (Latvijas *Natura 2000* teritoriju) tīklā, jaunajās teritorijās neplānojot darbības, kuras būtu pretrunā ar ĪADT aizsardzības un izmantošanas noteikumiem, tās prioritāri plānojot dabas aizsardzības mērķiem.
3. Darba uzdevumā izvirzītas prasības plānošanas dokumenta izstrādei, tostarp:
    - 3.1. Nodrošināt Bauskas novada teritorijas atļautās izmantošanas un apbūves noteikumu (turpmāk – TIAN) atbilstību Stratēģijā definētajiem stratēģiskajiem attīstības uzstādījumiem un telpiskās attīstības perspektīvai un Zemgales plānošanas reģiona attīstības plānošanas dokumentiem, kā arī citiem hierarhiski augstākiem teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem.
    - 3.2. Veikt spēkā esošo novada, vietējā un reģionālā līmeņa, un kaimiņu pašvaldību pierobežas zonu plānošanas dokumentu analīzi, ietverot Bauskas novada atsevišķo

---

⁴ Pieejams portālā Ģeolatvija: https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_23715

plānojumu zonējuma klasifikācijas un apbūves noteikumu savstarpējo salīdzinājumu, t.sk. izvērtējot plānojumu īstenošanas gaitu, publiskās infrastruktūras teritorijas, to platības, attīstības prognozes, pilsētu un ciemu robežas, pilsētās un ciemos esošo infrastruktūru un inženierinfrastruktūras nodrošinājumu.

- 3.3. Izvērtēt līdz Teritorijas plānojuma izstrādes uzsākšanai un izstrādes laikā saņemtos fizisko un juridisko personu iesniegumus ar priekšlikumiem Teritorijas plānojuma risinājumiem. Gadījumos, ja iesniegtais priekšlikums tiek noraidīts, sagatavot noraidījuma pamatojumu.
- 3.4. Sagatavot vienotus TIAN, integrējot līdzšinējo novadu atsevišķo apbūves noteikumu prasības un novēršot konstatētās pretrunas dažādās noteikumu daļās.
- 3.5. Veikt spēkā esošo tematisko plānojumu, lokālplānojumu un detālplānojumu izvērtējumu, sniegt priekšlikumus par to atcelšanu vai spēkā saglabāšanu, nodrošinot to integrēšanu Teritorijas plānojumā.
- 3.6. Izvērtēt Bauskas novada apdzīvojuma struktūras un tās telpiskās attīstības iespējas. Sniegt priekšlikumus jaunu ciemu veidošanai, esošo pilsētu, ciemu paplašināšanai, kā arī priekšlikumus pilsētu, ciemu robežu noteikšanai / precizēšanai, to statusu maiņai.
- 3.7. Sniegt priekšlikumus par spēku zaudējušu detālplānojumu teritoriju turpmākajiem izmantošanas (apbūves) nosacījumiem gadījumos, kad teritorijā jau ir veikta zemes sadalīšana vairākās zemes vienībās.
- 3.8. Izvērtēt un precizēt pilsētu un ciemu sabiedriskā centra apbūves robežas.
- 3.9. Izvērtēt un precizēt Bauskas vecpilsētas aizsargājamās teritorijas.
- 3.10. Izvērtēt ainaviski vērtīgās teritorijas ar mērķi aizsargāt un saglabāt raksturīgo ainavu un tos ainavas elementus, kas ir būtiski aizsargājamo sugu un biotopu ekoloģisko funkciju nodrošināšanai.
- 3.11. Izvērtēt un noteikt teritorijas, kas nepieciešamas jaunu transporta infrastruktūras (transporta koridori, ceļi, ielas) būvniecībai.
- 3.12. Teritorijās, kurās izveidotas zemes vienības saskaņā ar detālplānojuma risinājumiem, bet detālplānojuma īstenošana nav uzsākta un tas zaudējis spēku, noteikt teritorijas ar īpašiem nosacījumiem (*TIN*), paredzot koridorus autoceļu (ielu) izbūvei, inženierkomunikāciju izvietošanai u.tml. Izstrādāt nosacījumus šo teritoriju izmantošanai.
- 3.13. Sagatavot vispārīgu novada un detalizētu pilsētu (Bauskas un Iecavas) transporta attīstības plānu, apzinot esošo situāciju un sagatavojot priekšlikumu attīstībai perspektīvā, ietverot mobilitātes punktus un mikromobilitātes risinājumus (t.sk. nosacījumus to īstenošanai apbūves noteikumos). Plāna ietvaros izstrādāt novadam piederošo vienoto pašvaldības ceļu un ielu klasifikāciju, noteikt prasības pieslēgumu veidošanai, noteikt ceļu nodalījumu joslas un ielu sarkanās līnijas.
- 3.14. Teritorijas plānojumā ietvert iespējamus telpiskos risinājumus perspektīvā industriālā parka attīstībai Bauskas un Iecavas staciju apkārtnē, ņemot vērā plānoto *Rail Baltica* dzelzceļa līniju, A7 autoceļa apvedceļu un to sasaisti ar esošo infrastruktūru, ar mērķi veicināt ekonomisko attīstību un radīt labvēlīgus priekšnosacījumus jaunu uzņēmumu izveidei.
- 3.15. Izvērtēt un Teritorijas plānojumā ietvert attīstības priekšlikumus teritorijām ap esošajām dzelzceļa stacijām, plānoto *Rail Baltica* dzelzceļa līnijas apkalpes staciju, izvērtējumā ņemot vērā arī plānotā *Rail Baltica* dzelzceļa līnijas atzara savienojumu ar esošo dzelzceļa līniju, lai radītu labvēlīgu vidi uzņēmējdarbības attīstībai.

- 3.16. Noteikt gājēju ceļus kā nekustamā īpašuma tiesību aprobežojumu par labu sabiedrības iespējai piekļūt iekšzemes publiskajiem ūdeņiem un īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, kuru apmeklēšana ir atļauta saskaņā ar īpaši aizsargājamo dabas teritoriju aizsardzību un izmantošanu regulējošiem normatīvajiem aktiem.
  - 3.17. Izstrādāt nosacījumus, paredzēt pasākumus un ierobežojumus trokšņa mazināšanai, piesārņojuma un citu negatīvu faktoru novēršanai esošajās dzīvojamās un publiskās apbūves teritorijās autoceļu, dzelzceļu, kā arī piesārņojumu radošu objektu tuvumā, pamatojoties uz pieejamajiem izpētes rezultātiem.
  - 3.18. Attēlot derīgo izrakteņu ieguves un atradņu vietas un izstrādāt nosacījumus derīgo izrakteņu ieguvei.
  - 3.19. Izvērtēt nepieciešamību noteikt teritorijas, kurās ir aizliegtas azartspēļu organizēšanas vietas.
  - 3.20. Noteikt Bauskas novada pilsētu un ciemu notekūdeņu aglomerācijas.
  - 3.21. Izstrādāt nosacījumus: 1) dzīvnieku uzturēšanai un aprūpei paredzēto būvju izvietojumam, 2) dzīvnieku kapsētu izveidei, ievērojot Ministru kabineta 2009. gada 29. septembra noteikumus Nr. 1114 *“Noteikumi par dzīvnieku kapsētu iekārtošanas, reģistrācijas, uzturēšanas, darbības izbeigšanas un likvidēšanas kārtību un aizsargjoslu noteikšanas metodiku ap dzīvnieku kapsētām”* noteiktās prasības, 3) publisko ūdens teritoriju izmantošanai un apbūves iespējām, 4) vēja elektrostaciju būvniecībai, 5) saules elektrostaciju parku un paneļu izvietojumam un 6) mastu un torņu būvniecībai.
  - 3.22. Pārskatīt pašvaldības kompetencē esošās apgrūtinātās teritorijas un to aizsargjoslas atbilstoši Aizsargjoslu likuma prasībām, ievērojot Apgrūtināto teritoriju informācijas sistēmas likumā noteiktās prasības. Atbilstoši mērogam, precizēt aizsargjoslas Grafiskajā daļā.
  - 3.23. Papildus Teritorijas plānojumā noteikt un attēlot: 1) nacionālās un vietējās nozīmes augstvērtīgo lauksaimniecības zemju teritorijas, 2) applūstošās teritorijas un plūdu riska teritorijas, 3) ainaviski vērtīgās teritorijas, 4) īpaši aizsargājamas dabas teritorijas un to zonējums, 5) novada nozīmes kultūrvēsturiskās un dabas teritorijas, 6) piesārņotās un potenciāli piesārņotās teritorijas, 7) degradētās teritorijas, 8) derīgo izrakteņu ieguves vietas, 9) karsta procesu izplatības teritorijas, 10) kapu teritorijas, 11) valsts un vietējā ģeodēziskā tīkla punktus, 12) ceļu nodalījumu joslas un ielu sarkanās līnijas, 13) centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas un 14) artēziskos urbumus un to aizsardzības zonas.
4. Saskaņā ar Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 *“Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums”* (turpmāk – Noteikumi Nr. 157) III nodaļas 5. un 6. punktos noteikto pirms plānošanas dokumenta izstrādes uzsākšanas izstrādātājs konsultējas ar Dienestu, DAP administrāciju un Veselības inspekciju par plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību, kā arī par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību un minēto konsultāciju rezultātus iesniedz Birojā. Iesniegumam pievienotas:
    - 4.1. Dienesta 2023. gada 14. jūlija vēstule Nr. 11.2/AP/8059/2023 *“Nosacījumi Bauskas novada teritorijas plānojuma izstrādei”*. Ņemot vērā Likuma 4. pantā noteikto un Noteikumu Nr. 157 2. punktā norādīto, Dienests secina, ka Teritorijas plānojumam būtu jāveic Stratēģiskais novērtējums, jo daļā no jaunizveidotā Bauskas novada teritorijas (bijušo trīs (no četriem) novadu teritorijās) šāds novērtējums teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem ir veikts pasen vai nav veikts vispār, bet šī teritorijas attīstības plānošanas dokumenta īstenošanai var būt būtiska ietekme uz vidi

un cilvēku veselību. Tāpat norādīts, ka novadā atrodas vairākas ĪADT un plānojamā teritorijā vides problēmas ir iespējamās un pastāv (piemēram, slēgtās atkritumu izgāztuves, citas piesārņotās un potenciāli piesārņotās teritorijas, gaisa kvalitāte ap lielākajām sadedzināšanas iekārtām, ražošanas teritoriju, derīgo izrakteņu ieguves teritoriju tiešs tuvums dzīvojamai apbūvei u.c. jūtīgām teritorijām, degradēto teritoriju revitalizācija, notekūdeņu attīrīšana un virszemes ūdeņu kvalitāte u.c.). Dienests izvirzījis nosacījumus Teritorijas plānojuma izstrādei, tostarp bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai un ainaviski vērtīgo teritoriju izmantošanai, apbūves plānošanai kopskatā ar centralizētas ūdensapgādes un kanalizācijas nodrošinājumu, degradēto teritoriju apsaimniekošanai un konfliktsituāciju novēršanai starp dažādām funkcionālajām zonām un tajās atļautās izmantošanas un apbūves veidiem, kā arī rūpniecisko teritoriju un derīgo izrakteņu ieguves plānošanai un vēja elektrostaciju izvietojumam u.c.

- 4.2. DAP administrācija 2023. gada 9. augusta vēstule Nr.4.8/4876/2023–N “*Par ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību Bauskas novada teritorijas plānojumam*”. DAP administrācija savas kompetences ietvaros uzskata, ka Teritorijas plānojuma izstrādei noteiktie uzdevumi ietver tādas darbības, kas skar un var ietekmēt arī ĪADT un citas dabas vērtības novadā, un tam ir piemērojams Stratēģiskais novērtējums.
- 4.3. Veselības inspekcijas 2023. gada 21. jūnija vēstule Nr. 2.4.9.–10/102 “*Nosacījumi teritorijas plānojumam*”. Izvērtējot plānošanas dokumenta izstrādes mērķi un izvirzītos uzdevumus, Veselības inspekcija uzskata, ka Teritorijas plānojuma īstenošanas rezultātā ir plānotas darbības, kas atbilst Likuma 1. un 2. pielikumam, līdz ar to Stratēģiskais novērtējums Teritorijas plānojumam ir nepieciešams. Vienlaikus Veselības inspekcija norādījusi uz vairākiem normatīvajiem aktiem, kas skar vides kvalitātes un cilvēku veselības jautājumus, un kuru prasības un nosacījumi jāņem vērā, izstrādājot Teritorijas plānojumu.
5. Konkrētais plānošanas dokuments nav ietverts to plānošanas dokumentu vidū, kam saskaņā ar Noteikumu Nr. 157 2. punktu Stratēģiskais novērtējums būtu nepieciešams kā obligāts, neatkarīgi no plānošanas nolūka un saturiskās ieceres, tādējādi jautājums par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību izriet no vērtējuma par sagaidāmās ietekmes būtiskumu (Likuma 23.¹ pants), tostarp plānošanas dokumentā iekļautajiem vides problēmu risinājumiem un to ietekmes būtiskumu:
  - 5.1. Likuma 23.² pants noteic, ka, vērtējot Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību, ņem vērā plānošanas dokumenta būtību (Likuma 23.² panta 1. punkts), tostarp to, cik lielā mērā tajā tiek ietverti priekšnoteikumi paredzēto darbību un projektu realizācijai, ievērojot vietas izvēli, darbības veidu, apjomu, nosacījumus un resursu izmantošanu, kā arī to, cik lielā mērā dokuments ietekmē citus plānošanas dokumentus atšķirīgos plānošanas līmeņos, pastiprina vai rada vides problēmas (Likuma 23.² panta 1. punkta “a”, “b”, “c”, “d” apakšpunkts). Tāpat Likuma 23.² panta 2. punkts noteic, ka jāņem vērā iespējamai ietekmei pakļautās teritorijas un sagaidāmās ietekmes raksturs – ilgums, summārās ietekmes, pārrobežu ietekmes, avāriju riski u.c. Savukārt Likuma 23.² panta 3. un 4. punkts paredz, ka jāņem vērā ietekmei pakļautās teritorijas jutīgums, tostarp ietekme uz aizsargājamām dabas un kultūras vērtībām, vides resursiem.
  - 5.2. Likuma 4. panta trešās daļas 1. punkts noteic, ka Stratēģisko novērtējumu citu starpā veic plānošanas dokumentiem, kurus apstiprina vietējā pašvaldība, kuri saistīti ar reģionālo attīstību, zemes izmantošanu, teritoriju plānojumiem un ietver pamatnosacījumus šā Likuma 1. vai 2. pielikumā paredzēto darbību īstenošanai. Savukārt Likuma 4. panta piektā daļa paredz, ka Stratēģisko novērtējumu šā panta trešās daļas plānošanas dokumentiem neveic, ja tie attiecas uz nelielu teritoriju

izmantošanu vietējās pašvaldības līmenī vai nelieliem to grozījumiem, izņemot gadījumus, kad šo dokumentu īstenošana var būtiski ietekmēt vidi.

- 5.3. Atbilstoši Lēmumiem un Darba uzdevumam, Bauskas novada pašvaldība ir lēmusi par jauna vienota Teritorijas plānojuma izstrādi visai pašvaldības teritorijai, kurā šobrīd ir spēkā četri teritorijas plānojumi, kas ir izstrādāti dažādos laika posmos atbilstoši spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, tostarp daļa no tiem (izņemot Bauskas novada teritorijas plānojums⁵ un Iecavas novada teritorijas plānojums⁶) izstrādāti pirms Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumu Nr. 240 “*Vispārējie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 240) stāšanās spēkā (spēkā no 2013. gada 22. maija). Tādejādi konstatējams, ka, izstrādājot Teritorijas plānojumu, paredzamas būtiskas izmaiņas novada teritorijas līdzšinējā izmantošanā, gan meklējot risinājumus vienotai pieejai funkcionālo zonu iedalījumam un attīlojumam, gan saskaņojot teritorijas plānoto izmantošanu ar attīstības priekšlikumiem, kas atbilst Stratēģijas pamatnostādņem jaunā Bauskas novada teritorijas turpmākai izmantošanai (Likuma 23.² panta 1. punkta “a” un “b” apakšpunkts). Vienlaikus Birojs konstatē, ka Iecavas novada teritorijas plānojumam Stratēģiskais novērtējums nav veikts, bet Vecumnieku novada teritorijas plānojumam un Rundāles novada teritorijas plānojumam Stratēģiskais novērtējums veikts pirms Noteikumu Nr. 240 stāšanās spēkā (attiecinīgi Biroja 2013. gada 3. maija atzinums Nr. 17 un Biroja 2012. gada 29. jūnija atzinums Nr. 16)⁷.
- 5.4. Birojs konstatē, ka ar Teritorijas plānojumu paredzēts izskatīt priekšlikumus jaunu ciemu veidošanai, esošo pilsētu, ciemu paplašināšanai, kā arī priekšlikumus pilsētu, ciemu robežu noteikšanai / precizēšanai, kas var radīt būtiskas izmaiņas teritoriju turpmākajā attīstībā salīdzinājumā ar spēkā esošajiem teritorijas plānojumiem. Tāpat Darba uzdevumā ir noteiktas teritorijas, kam vēršama īpaša uzmanība Teritorijas plānojuma izstrādē gan grafiskajai attīlošanai, gan TIAN nosacījumu izstrādei (piemēram, nacionālās un vietējās nozīmes augstvērtīgo lauksaimniecības zemju teritorijas, applūstošās teritorijas un plūdu riska teritorijas, ainaviski vērtīgās teritorijas, ĪADT un to zonējums, piesārņotās un potenciāli piesārņotās teritorijas, degradētās teritorijas, kapu teritorijas, derīgo izrakteņu ieguves vietas un karsta procesu izplatības teritorijas). Vienlaikus, izvērtējot Izstrādātājas sniegto informāciju kopskatā ar institūciju nosacījumiem plānošanas dokumenta izstrādei, secināms, ka Teritorijas plānojuma izstrādes ietvaros skatāmi jautājumi, kas saistīti ar aktuālu vides jautājumu risināšanu ilgtermiņā, kurām uzmanība vērsta gan institūciju (Dienesta, DAP administrācijas un Veselības inspekcijas), gan Darba uzdevuma nosacījumos plānošanas dokumenta izstrādei, t.sk. derīgo izrakteņu ieguve, alternatīvās enerģijas ieguves objektu izvietojums, transporta attīstības koncepcijas izstrāde, apbūves teritoriju plānošana, tostarp kopskatā ar ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu nodrošinājumu, potenciālo konfliktsituāciju novēršanu starp funkcionālajām zonām ar atšķirīgu atļauto izmantošanu. Tādejādi secināms, ka ar plānošanas dokumenta izstrādi ir iespējamas būtiskas izmaiņas teritorijas izmantošanā salīdzinājumā ar pašreizējo situāciju, tostarp potenciāli radot priekšnoteikumus Likuma 1. un / vai 2. pielikuma

⁵ Bauskas novada domes 2020. gada 30. aprīļa saistošie noteikumi Nr. 11 “*Bauskas novada teritorijas plānojuma grafiskā daļa un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi*”. Pieejams: https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_17226 (skatīts 11.09.2023.).

⁶ Iecavas novada domes 2017. gada 15. maija saistošie noteikumi Nr. 5 “*Par Iecavas novada teritorijas plānojuma grafiskās daļas un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu apstiprināšanu*”. Pieejams: https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_8029 (skatīts 11.09.2023.).

⁷ Pieejams: <https://www.vpvb.gov.lv/lv/atzinumi> (skatīts 11.09.2023.).

darbību īstenošanai (Likuma 4. panta trešās daļas 1. punkts, šā likuma 23.² panta 1. punkta "a" apakšpunkts, 3. punkta "c", "d" apakšpunkts).

- 5.5. Saskaņā ar Dabas datu pārvaldības sistēmā "OZOLS" pieejamo informāciju Bauskas novada teritorijā atrodas vairākas Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas (*Natura 2000*) teritorijas, kā arī ārpus šīm teritorijām ir reģistrētas daudzveidīgas īpaši aizsargājamas dabas vērtības. DAP administrācija savas kompetences ietvaros uzskata, ka Teritorijas plānojuma izstrādei noteiktie uzdevumi ietver tādas darbības, kas skar un var ietekmēt arī ĪADT un citas dabas vērtības novadā. Līdz ar to Birojs secina, ka plānošanas dokumenta īstenošanas ietekmes var būt saistāmas arī ar ĪADT un novadā esošajām īpaši aizsargājamām sugām (Likuma 23.² panta 4. punkta "a", "b" apakšpunkts).
6. Tādejādi ņemot vērā iepriekš norādīto, Birojs konstatē, ka Stratēģiskā novērtējuma piemērošana un veikšana konkrētā plānošanas dokumenta izstrādei izriet no normatīvajiem aktiem (Likuma 4. panta trešā daļa, 23.² pants) un ir konkrētā plānošanas dokumenta izstrādes gadījumā pamatota, atbilstīga un nepieciešama, ko cita starpā izteikušas arī kompetentās institūcijas (Dienests, DAP administrācijas, Veselības inspekcija), sniedzot viedokļus un nosacījumus plānošanas dokumenta izstrādei.
7. Plānošanas dokumentā paredzētie teritorijas attīstības risinājumi, tostarp plānotās izmaiņas līdzšinējā izmantošanā jāvērtē atbilstoši Likuma 23.⁵ pantā noteiktajam, t.sk. sagatavojot plānošanas dokumenta vides pārskatu. Jāņem vērā Likuma 23.⁵ panta pirmajā daļā noteiktais, ka "*vides pārskatā, lai izvairītos no informācijas dublēšanās, iekļauj tikai tādu informāciju, kas nepieciešama attiecīgajā plānošanas stadijā, kā arī izmanto informāciju, kas iegūta iepriekšējās plānošanas stadijās*", iekļaujot nepieciešamo informāciju atbilstošā detalizācijas pakāpē, kas ļauj novērtēt konkrētus plānošanas dokumenta risinājumus, t.sk. iespēju robežās ar teritoriālu piesaisti. Tāpat, izstrādājot Vides pārskatu, ir jāņem vērā 23.⁵ panta trešajā daļā noteiktais "*izstrādātājs konsultējas ar kompetento institūciju par vides pārskata detalizācijas pakāpi*".
8. Viens no ietekmes uz vidi novērtēšanas pamatprincipiem ir paredzēt šāda novērtējuma veikšanu pēc iespējas agrākā attīstības plānošanas un lēmumu pieņemšanas stadijā (Likuma 3. panta 1. punkts). Stratēģiskajā novērtējumā būs iespēja identificēt iespējamās būtiskās negatīvās ietekmes uz vidi, t.sk. uz cilvēku veselību, apzināt pašreizējās un iespējamās konfliktsituācijas, sniedzot alternatīvos risinājumus un priekšlikumus ietekmes uz vidi novēršanai un samazināšanai. Ar novērtējumu pamato savlaicīgas vides problēmu novēršanas lietderību, kas šajā gadījumā ir aktuāli, plānojot apbūves teritoriju attīstību kopskatā ar inženierkomunikāciju nodrošinājumu un dažāda veida tās funkcijām (t.sk. dzīvojamā apbūve, transporta infrastruktūra, tūrisma attīstības teritorijas, kapsētas, derīgo izrakteņu ieguve, alternatīvās enerģijas ieguves objektu izvietojums) nosakot konkrētus ierobežojumus / nosacījumus izmantošanai arī TIAN, tostarp attiecībā uz Likuma 1. un 2. pielikumā minēto darbību izvietojuma pieļaujamību / ierobežojumiem konkrētajā funkcionālajā zonā / apakšzonā.

Piemērotās tiesību normas:

- Likuma "*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*" 4. pants, 23.² pants, 23.³ pants.
- Teritorijas attīstības plānošanas likums.
- Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 "*Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums*" 5., 6., 7. punkts.
- Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumi Nr. 240 "*Vispārējie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi*".

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Pamatojoties uz izvērtēto dokumentāciju un faktiem, kā arī šajā Biroja lēmumā ietverto faktisko un tiesisko apstākļu izvērtējumu, argumentiem un apsvērumiem, Birojs konstatē, ka plānošanas dokuments atbilst Likuma 4. panta trešajā daļā noteiktajam plānošanas dokumentam, kam Stratēģiskais novērtējums ir nepieciešams, cita starpā ņemot vērā arī Likuma 23.² pantā noteiktos kritērijus (23.² panta 1. punkta "a" un "b" apakšpunkts, 3. punkta "c", "d" apakšpunkts, 4. punkts) un Likuma 3. panta 1. punktā noteikto ietekmes savlaicīgas novērtēšanas principu.

Lēmums:

Piemērot stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru Bauskas novada teritorijas plānojumam.

Direktore

(paraksts*)

D. Avdejanova

* Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu

Daina Dzeguze
daina.dzeguze@vpvb.gov.lv

Lēmums nosūtīts:

1. Bauskas novada pašvaldībai, *E.Adresē*
2. Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldei, *E.Adresē*.